

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2011-2016**

**SPRAWOZDANIE
za 2011 rok**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr VII/46/2011 Rady Gminy Ełk z dnia 25 stycznia 2011 r. jest realizowany w latach 2011-2016.

Zgodnie zapisami Gminnego Programu Koordynator Programu raz w roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu i działań Zespołu Interdyscyplinarnego.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, socjoterapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
6. Społeczeństwo.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Urząd Gminy Ełk;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- świetlice wiejskie;
- szkoły, przedszkola;
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku;
- Centrum Kultury Gminy Ełk;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- służba zdrowia;
- organizacje pozarządowe;
- parafie znajdujące się na terenie gminy Ełk;
- Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Ełku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Koordynator Gminnego Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku.

Niniejsze opracowanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących Gminny Program i działających w Zespole Interdyscyplinarnym, którzy dzięki podejmowanym inicjatywom realizują działania wynikające z Gminnego Programu i mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Systematyczna ewaluacja Gminnego Programu stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących Program.

I. Realizowane cele w ramach Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: **zdynamiczowanie skutecznych działań na rzecz współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w zakresie zbudowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.**

Cel główny będzie realizowany poprzez cele operacyjne:

1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Ełk w zakresie reagowania na przemoc.
2. Skoordynowanie działań lokalnych podmiotów.
3. Zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemoc

Realizacja celów Gminnego Programu zakłada:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
4. Utworzenie punktów informacyjnych.
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
6. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
7. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.
8. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
9. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

II. Realizacja zadań

Cel operacyjny: podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności gminy Ełk w zakresie reagowania na przemoc realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe: zwiększenie dostępności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy; zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Ełk; wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego, Wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działającymi na rzecz profilaktyki

w zakresie przeciwdziałania przemocy; zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Ełk.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2011
Zwiększenie dostępności, skuteczności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy		
	Przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udział w kursach dotyczących przeciwdziałania przemocy – 2 osoby - ZSS Woszczele ➤ Udział w szkoleniach 3 osób SP Mrozy Wielkie ➤ Udział w szkoleniu dot. problemów dzieci z rodzin patologicznych związane z przemocą, wykorzystywaniem seksualnym 2 osób Dom Św. Faustyny ➤ Zorganizowanie spotkania dla rodziców uczniów ZSS w Chelchach przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Ełku (37 osób) ➤ Zorganizowanie spotkania z pracownikiem Caritas – pogadanki dla rodziców nt bezpieczeństwa w Internecie (rodzice uczniów ZSS Straduny) ➤ Zorganizowanie szkolenia w ramach spotkania z rodzicami na temat Cyber przemocy (50 rodziców uczniów SP Rękusy) ➤ Udział w szkoleniach osób zajmujących się profilaktyką 2 osoby SP Mrozy Wielkie ➤ Udział 3 osób – członków Zespołu Interdyscyplinarnego w szkoleniu nt. pracy w zespołach interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ➤ Zorganizowanie szkoleń dla rodziców: „Życie w zgodzie – program autorski, „Wolni od przemocy, jak sobie radzić z trudnymi zachowaniami uczniów”, Radzenie sobie ze stresem” 120 osób (rodziców i opiekunów), PPP Ełk
	Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjum.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizacja spotkania uczniów i klasy Gimnazjum ZSS Straduny z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Ełku (30 uczniów). ➤ Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu (cała społeczność uczniowska ZSS Straduny). ➤ Udział w akcji przeciwko przemocy ZSS w Chelchach „Święto Błękitnej Wstążeczki – Nie zgadamy się na przemoc” funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ełku. ➤ Zorganizowanie zajęć dla grup wychowanków prowadzone przez psychologa placówki (11 zajęć, w których uczestniczyło 21 dzieci) - Dom Św. Faustyny. ➤ Zorganizowanie zajęć profilaktyczno – wychowawczych w ciągu roku 2011 (10 dzieci)- SP Mrozy Wielkie. ➤ Realizacja zajęć „Bezpieczny Internet” (66 dzieci) - SP Mrozy Wielkie. ➤ Zorganizowanie zajęć socjoterapeutycznych (udział 14 osób)- SP Mrozy Wielkie. ➤ Zorganizowanie zajęć tematycznych o charakterze profilaktycznym „Spójrz inaczej” (10 zajęć) - ZSS Woszczele. ➤ Zorganizowanie spektaklu profilaktycznego Teatr Maski Kraków „Szkolna Elita” (2 spektakle) - ZSS Woszczele. ➤ Zorganizowanie zajęć tematycznych o charakterze profilaktycznym „Spójrz inaczej na agresję” (4 zajęcia, w których uczestniczyło 21 dzieci) - SP Rękusy. ➤ Zorganizowanie zajęć edukacyjnych i profilaktycznych: „Ogólnopolski Tydzień Kariery” (październik 2011r.); „Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych”(grudzień 2011r.); Akcja „Stop przemocy”- zajęcia bezpłatnych diagnoz logopedycznych (styczeń 2011r.), ferie z poradnią – PPP Ełk (111 dzieci).
	Realizacja działań w zakresie profilaktyki i edukacji.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konkurs plastyczny na plakat promujący bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie, konkurs na rymowankę, wiersz lub hasło o bezpieczeństwie w Internecie, konkurs w ramach Kampanii

		<p>„Zachowaj Trzeźwy Umysł” udział w konkursie plastycznym „Gmina Elk – skutecznie przeciw przemocy”, konkurs w ramach projektu „Szkoła bez przemocy”- ZSS Straduny.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zorganizowanie konkursu plastycznego nt Gmina Elk – skutecznie przeciw przemocy w rodzinie (udział uczniów szkół z terenu Gminy Elk i OHP w Elku) w ramach projektu MPIPS w ramach Programu Ośłonowego – złożono 91 prac - GOPS Elk. ➤ Zorganizowanie lokalnej akcji kampanii Gmina Elk – skutecznie przeciw przemocy w rodzinie przez (udział realizatorzy Gminnego Programu) w ramach projektu MPIPS w ramach Programu Ośłonowego – udział wzięło 487 osób dzieci, młodzieży, uczestników Klubu Integracji Społecznej oraz społeczność lokalna (436 uczniów ze szkół z terenu gminy Elk, 26 uczestników Klubu Integracji Społecznej, 25 pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elk). W kampanii wzięło udział 6 wolontariuszy z OHP w Elku oraz 57 opiekunów dzieci, młodzieży i pensjonariuszy - GOPS Elk. ➤ Zorganizowanie konferencji Gmina Elk – skutecznie przeciw przemocy w rodzinie (udział realizatorzy Gminnego Programu) w ramach projektu MPIPS w ramach Programu Ośłonowego – udział wzięło 82 osoby - GOPS Elk. W trakcie konferencji przedstawiono prezentacje multimedialne w zakresie: działań Gminy Elk w ramach realizowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowanego do 2016r.; interdyscyplinarnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na przykładzie Gminy Elk; roli Policji w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”; działań podejmowanych w zakresie osób stosujących przemoc w rodzinie; pomocy dzieciom krzywdzonym; pracy z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie: w szczególności: interwencja, skuteczne działanie, budowanie świadomości społecznej. ➤ Zorganizowanie wyjazdu rekreacyjno-sportowy do Rajgrodu połączony profilaktyką przeciwdziałania przemocy psychicznej i fizycznej wśród rówieśników (5 wyjazdów) - Dom Św. Faustyny. ➤ Zorganizowanie festynu rodzinnego w ramach akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (66 dzieci) SP Mrozy Wielkie. ➤ Udział w akcji ogólnoszkolnej „Bezpiecznie w sieci” (66 dzieci) - SP Mrozy Wielkie. ➤ Realizacja programu wychowawczego i Profilaktyki (66 dzieci) - SP Mrozy Wielkie. ➤ Przeprowadzenie akcji „Dni bez przemocy”, konkursu plastycznego wewnątrzszkolnego o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy, przystąpienie do Ogólnopolskiego Programu „Szkoła bez przemocy - ZSS Woszczele. ➤ Organizacji akcji „Dzień szkoły bez przemocy” połączona z dniem sportu oraz udział w konkursie i lokalnej akcji „Gmina Elk skutecznie przeciw przemocy” - ZSP Nowa Wieś Elcka. ➤ Organizacja IV Edycji Przeglądu Państw Unii Europejskiej „W zdrowym ciele zdrowy duch” – SP Rękusy. ➤ Zorganizowanie happeningu „Nie zgadzaj się na przemoc” (wrzesień 2011r.); happeningu „Dzieci Uśmiechu” (maj 2011r.), konkurs „Dopalacze” – PPP Elk.
Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Elk		
	<p>Podnoszenie poziomu wiedzy osób zajmujących się problematyką przemocy na terenie gminy Elk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyniki badań przeprowadzonych w roku 2010 na temat przemocy wśród lokalnej społeczności, przedstawiono na spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz podczas organizowanych spotkań. ➤ Zorganizowano warsztaty edukacyjne w ramach zasobów kadrowy Zespołu Interdyscyplinarnego m.in. z zakresu uzależnień i współzależnienia prowadzone przez terapeutę Poradni Leczenia

		Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Elku oraz z zakresu prowadzenia „Szkoły dla rodziców” przez psychologa z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Elku.
Wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego		
	Współpraca z lokalnymi mediami.	➤ Cyklicznie zamieszczano informacje w lokalnej prasie oraz radio m.in. na temat działań podejmowanych w Gminie Elk dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jednocześnie o treściach profilaktycznych.
	Upowszechnienie materiałów informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wspólnie opracowali ulotki informacyjne Gminnego Programu. ➤ Opracowano i wydano ulotki informacyjne Gminnego Programu i punktów informacyjnych w liczbie 1000szt. ➤ Utworzono sieć punktów informacyjnych w Gminie Elk (26 punktów) mieszczących się w podmiotach/instytucjach realizujących Gminny Program. ➤ Zorganizowano konkurs plastyczny w ramach projektu „Gmina Elk skutecznie przeciw przemocy” (Program Osłony MPIPS) poświęcony opracowaniu plakatu Gminnego Programu.

Cel operacyjny: skoordynowanie działań lokalnych podmiotów realizowany był poprzez następujący cel szczegółowy: wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działających na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2011
Wypracowanie ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami oraz osobami działających na rzecz profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy		
	Zorganizowanie konferencji otwierającej i podsumowującej program i zawarcie porozumień z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zorganizowano konferencję w ramach projektu „Gmina Elk skutecznie przeciw przemocy” (październik 2011r.) ➤ Podpisano porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym (22 podmioty).
	Zorganizowanie cyklicznych spotkań z instytucjami współpracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie systematycznie nie rzadziej niż raz na 3 miesiące spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego służących wymianie doświadczeń, opinii i wiedzy. ➤ Zorganizowanie wspólnych inicjatyw: konferencji, konkursu plastycznego, lokalnej akcji (happening).
	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizowanie systematycznie nie rzadziej niż raz na 3 miesiące spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. ➤ Opracowano procedury postępowania w sytuacji przemocy, określające kompetencje poszczególnych instytucji. ➤ Systematycznie kierowano do specjalistów, w tym do punktu działającego przy Klubie Integracji Społecznej i finansowanego ze środków GKRPA.

Cel operacyjny: zwiększenie pomocy terapeutycznej osobom dotkniętym przemocą realizowany był poprzez następujący cel szczegółowy: zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Elk.

Lp.	Zadanie	Działania realizowane w roku 2011
Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej mieszkańcom gminy Elk		
	Diagnozowanie sytuacji dotyczącej problemów wynikających z przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W roku 2010 przeprowadzono 10 wywiadów przez pracowników socjalnych w rodzinach dotkniętych problemem przemocy, natomiast w roku 2011 – 11 wywiadów. ➤ W roku 2010 przeprowadzono badania ankietowe dotyczące zjawiska przemocy. ➤ W wyniku dokonanej analizy problemów związanych ze zjawiskiem przemocy określono zagrożenia wynikające ze stosowania przemocy występujących w rodzinach.
	Zapewnienie pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej osobom jej potrzebującym.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W ramach prowadzonej działalności Klubu Integracji Społecznej prowadzono poradnictwo indywidualne przez specjalistów; psycholog (19 porad), pedagog (20 porad), prawnik (24 porady), pośrednik pracy (44 porady). Łącznie udzielono 101 porad (skorzystało 83 kobiety i 24 mężczyzn). Działalność KIS współfinansowana była ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. ➤ W ramach prowadzonej działalności Klubu Integracji Społecznej prowadzono zajęcia warsztatowe prowadzone przez terapeutę (6 spotkań). ➤ W ramach prowadzonego Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie. Działalność punktu finansowana była z GKRPA. W ramach punktu prowadzono zajęcia w grupie wsparcia dla kobiet współuzależnionych (7 spotkań, średnio uczestniczyło 10 kobiet) oraz konsultacje doradcy zawodowego (17 spotkań, średnio grupa 6-7 osobowa) oraz indywidualne konsultacje psychologa (19 spotkań, 26 osób skorzystało z konsultacji).
	Utworzenie i usprawnienie świetlic środowiskowych	<p>Działanie związane z rozpoznaniem istniejących i funkcjonujących świetlic zaplanowano na lata 2011-2012r.</p> <p>W roku 2011 utworzono 1 świetlicę. W roku 2011 w celu doposażenia świetlic zostały przekazane środki własne gminy w wysokości 21 145,05zł, oraz na utworzenie, w tym budowa i rozbudowa zostały przekazane środki własne gminy 212722,82 oraz pozyskane w ramach PROW 244195zł. Łącznie we wszystkich świetlicach było zatrudnionych 9 osób, w tym 3 na podstawie umowy zlecenia, 5 osoby na stażach lub przygotowaniach zawodowych oraz 1 wolontariusz.</p>
	Integracja osób dotkniętych problemem przemocy ze środowiskiem lokalnym.	<p>W ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie oprowadzono grupę dla kobiet współuzależnionych prowadzonych przez socjoterapeutkę. Na zajęcia średnio uczęszczało 10 kobiet.</p> <p>Pracownicy Socjalni (GOPS) pracując z osobami podejrzanymi, że doznają przemocy w ramach procedury „Niebieskiej Kary” prowadzą pracę socjalną.</p>

III. Finansowanie

W roku 2011 na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie wydatковано kwotę: 11 980,00zł, w tym ze środków własnych Gminy Elk 6.480,00zł oraz dotacji z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 5.000,00zł.

➤ realizacja projektu „**Gmina Elk skutecznie przeciw przemocy**”:

5.500,00zł środki MPIPS oraz 1.800,00zł środki własne gminy (w tym 200zł z przeznaczeniem na nagrody w ramach konkursu plastycznego środki GKRPA)

➤ działalność **Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie:**

4.680,00zł środki własne gminy

IV. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi m.in. przedstawiciele pomocy społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów społecznych, przedstawiciele poradni uzależnienia, poradni psychologiczno – pedagogicznej, Sądu oraz innych podmiotów i organizacji został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Elk w lutym 2010r.

W styczniu 2011 roku Uchwałą Nr VII/46/2011 Rady Gminy Elk przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016.

W kwietniu 2011r. Uchwałą Rady Gminy Elk przyjęto tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W czerwcu 2011r. zawarto porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym między poszczególnymi podmiotami.

W roku 2011 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 11 posiedzeń grup roboczych (Zespołów Interwencji Kryzysowej), na których zajmowano się 11 sprawami związanymi z przemocą w rodzinie (psychiczną, fizyczną, ekonomiczną oraz seksualną). W spotkaniach grup roboczych średnio pracowało 6-7 przedstawiciele różnych instytucji i podmiotów, natomiast w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego średni 17 osób.

W 2011 roku 11 wszczęto procedurę „Niebieskich Kart”. W ramach Interwencji Kryzysowej pracownicy socjalni udzielili pomocy 12 rodzinom (50 osób w tych rodzinach).

Przeprowadzono badanie ankietowe wśród przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego w badaniu wzięło udział 17 osób

Analiza jakościowa i ilościowa realizacji *Gminnego Programu* dokonano na podstawie badania ankietowego prowadzonego wśród członków Zespołu Interdyscyplinarnego wskazuje, że system przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany na terenie gminy Elk spełnia wymogi realiów społecznych (93,75,5% osób wskazało, że spełnia w tym 62,5% wskazało, że w stopniu średnim). Własne kompetencje do świadczenia pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

członkowie Zespołu ocenili na wysokim poziomie (dobre: 72%, bardzo dobre: 5,5%). Na pytanie czy osoby/rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie uzyskują pomoc? - 83,22% ankieterów wskazało odpowiedź „tak” (55,5 % - „raczej tak”, 22,22% - „tak”, 5,55% - „zdecydowanie tak”).

Pracę Zespołu Interdyscyplinarnego, pracę w grupach roboczych (Zespoły Interwencji Kryzysowej) oraz działania podejmowane w ramach *Gminnego Programu* oceniono w stopniu dobrym i bardzo dobrym (72,22% - ocena dobra, 27,78% - ocena bardzo dobra).

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zgłosili potrzeby szkoleniowe m.in.: pomoc dzieciom będącymi ofiarami przemocy w rodzinie, praca z ofiarami oraz sprawcami przemocy w rodzinie, procedura „Niebieskiej Karty” w praktyce.

V. Podsumowanie, uwagi, rekomendacje

Podsumowując, zdania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ełk realizowane były na wszystkich niezbędnych poziomach. Ważnym atutem jest praktyka Gminy w zakresie funkcjonowania Zespołu co owocuje w jakości współpracy między poszczególnymi elementami systemu.

Wypracowano kierunki działań *Gminnego Programu*, które podejmowane są zgodnie z harmonogramem realizacji. Opracowano procedury i standardy dla działania Zespołu. Dokonano analizy zasobów (kadry, infrastruktury) zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy na poziomie lokalnym. Na terenie Gminy Ełk funkcjonuje szerokie spektrum instytucji zapewniających wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Podejmowane są liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców jak i do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie pomóc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych, w tym również dotyczących dzieci.

Wnioski na dalsze lata realizacji *Gminnego Programu*:

1. Rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie Policja, GOPS, służba zdrowia, oświata, Sąd.
2. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy
3. Rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w poszczególnych podmiotach i instytucjach realizujących *Gminny Program*.

Sporządziła: Aneta Ruszczyk